

Till dig som har insulinpump

Vad är insulin?

Insulin är ett hormon som kan liknas vid en ”nyckel” som öppnar dörren till cellerna så att energin (sockret) kan transporteras in i cellerna.

Vad är ketoner?

Vid insulinbrist bryter kroppen ner det egna kroppsfettet som ett alternativt sätt att tillföra kroppen energi. Vid denna nedbrytning bildas sura slaggprodukter, ketoner. Dessa är skadliga för kroppen och kan ge en akut syraförgiftning, ketoacidosis.

Symtom på ketoner/ketoacidosis:

Vanliga symtom är magsmärtor, illamående/kräkningar, trötthet, törst, värk i kroppen och huvudvärk. Du kan också bli omtöcknad och andedräkten kan lukta aceton.

Personer med insulinpumps ska ha tillgång till blodketonmätare i hemmet.

Vid behandling med direktverkande insulin Lispro, Novorapid, Humalog, Apidra, Insulin aspart, Fiasp i insulinpump saknas insulindepåer i underhudsfettet. Vid stopp i insulintillförseln uppstår redan efter ett par timmar insulinbrist i kroppen, vilket leder till högt blodsocker, så kallat hyperglykemi.

Om detta inte åtgärdas utvecklas ketoner vilket snabbt kan leda till syraförgiftning.

Åtgärder vid högt blodsocker:

Om blodsockret är högt utan att du vet varför kan du misstänka pumpfel eller läckage i slang/koppling.

- Överväg direktverkande insulin med penna
- Kontrollera ketoner
- Koppla bort pumpen och kontrollera att den fungerar, byt batteri vid behov
- Kontrollera ampull och slang
- Byt insulin och slang och sätt en ny kanyl

Vid förekomst av ketoner i blodet:

- **<0,6mmol/L:** Ingen åtgärd. Testa blodsockret regelbundet.
- **0,6-1,5mmol/L:** Testa blodsocker och ketonnivå i blodet med 2-4 timmars intervall. Ta små doser direktverkande insulin med penna.
Drick extra vatten.
- **1,5-3mmol/L:** Risk för syraförgiftning! Ta små doser direktverkande insulin med penna. Rådgör med diabetesmottagningen eller uppsök akutmottagningen.
- **>3mmol/L:** Uppsök akutmottagningen omgående!

Om du har ketoner, mår illa, kräks eller mår dåligt ska du alltid uppsöka sjukvård akut!

Kom ihåg att risken för ketoner också ökar vid infektioner och magsjuka!

Vid feber och magsjuka kan det vara svårt att äta och dricka. Trots detta behöver kroppen insulin, ibland mer än vanligt. Låt pumpen gå på normal basdos eller förhöjd. Ta måltidsdoser när och om du äter. Vid kräkningar kan det vara bra att ta bolusdosen en stund efter maten för att veta om du fick behålla maten eller inte. Kontrollera blodsockret ofta, var 2:a–4:e timme.

Uppföljning utvärdering av insulinpumpbehandling:

Nedladdning av insulinpumpdata rekommenderas vid varje besök på din diabetesmottagning, samt i hemmet via avpassad mjukvara.

Utsättning av insulinpump behandling:

Om insulinpumpen inte har bidragit till att lösa de problem som var anledning till att insulinpump initierades ska behandlingen avslutas.

Vid tillstånd när du kan bli oförmögen att själv hantera insulinpumpen som t.ex. akuta sjukdomstillstånd med inläggning på sjukhus ska du övergå till behandling med insulinpenna.

Vid upprepade episoder med ketoacidosis eller bristande egenvård övervägs ett avslut av insulinpumpbehandling.

Vid avbrytande av insulinpumpbehandling ska utrustningen återlämnas till din diabetesmottagning.

Vid pumphaveri:

Du ska alltid ha reservpennor med insulin och känna till dessa doser vid resor, ev. pumphaveri etc. Det kan vara bra att dela upp basinsulinet och ta halva dosen på morgonen och halva dosen på kvällen.

Bäst råd om dina insulindoser får du dagtid av din diabetesmottagning.

På kvällar och helgen finns det ingen bemanning där.

Diskutera därför med din diabetessjuksköterska eller läkare så du själv har god kännedom om vilka insulindoser som är lämpliga för dig om du måste övergå till insulinpenna.

Sjuksköterska kan kontaktas kvällar och nätter på 1177, men dom har inte tillgång till din diabetes journal och har inte specialistkunskap för att säkert ge just dig bra råd om din insulinbehandling.

Insulindoser med penna vid pumpstart:

Basinsulin:.....E morgon
Basinsulin:.....E kväll
Måltidsinsulin:.....E/måltid

För mer information
Kontakta din diabetessjuksköterska

regionsormland.se

